

Quin descans, per a vostès, que ara només es parli de Catalunya!
—Sí. El nostre debat —que volíem civilitzat, tot i que es va convertir en un esbronc— va anar ple d'insults i d'informacions barroeres. PSOE i PP ens deien que no dialogàvem, que els catalans sí que aconseguirien un ampli consens. Però s'ha demostrat que quan es volen tocar determinats models d'estat, que porten massa anys instal·lats, no s'hi val ni un consens del 90%.

—Cap recomanació?

—Seria massa agosarat. Els mostrem la nostra solidaritat i el nostre suport. La multitud de líders i persones que han apostat per l'Estatut català tenen prou tranquil·litat i perspectiva. Quan hi ha tants insults i tantes desqualificacions és perquè, d'arguments, n'hi ha pocs. Només els diria que no perden el seny, que els models de convivència política del segle XXI no es construiran sobre la imposició. Tranquil·litat, doncs.

—Com es viu el debat sobre l'Estatut català, a Euskadi? Només interessa la classe política, o va més enllà?

—Hi ha un gran interès polític i social. Hi ha molts debats als mitjans de comunicació, sobre aquest tema. Debats comparatius, debats monogràfics al voltant dels continguts. Diria que se segueix fins i tot amb certa passió.

—I l'Estatut valencià, què els sembla?

—Em crida poderosament l'atenció que els partits polítics que neguen una consulta a la societat valenciana sobre el propi Estatut treballen perquè la mateixa societat es pronuncie sobre uns altres estatuts. És paradoxal. El PP promou en l'àmbit municipal iniciatives en contra de l'Estatut català i, en canvi, no demana pronunciaments sobre el seu. Nosaltres, al Congrés dels Diputats, defensarem fins a la fi les esmenes que ha presentat el Bloc, que ens semblen molt fonamentades. Pensem que la societat valenciana té alguna cosa a dir sobre el seu futur, i ha de fer-ho directament.

—Els textos valencià i català s'han admès a tràmit. El basc no va passar aquest tall, tot i que, pels pèls, tenia el consens necessari...

—Més encara: dels tres projectes de reforma, l'únic que no va rebre el president del Congrés, Manuel Marín, va ser el nostre flamant Estatut, que el president del Parlament basc, Juan Mari

“És bo que ens acostem ahora a les dues ribes”

Josune Ariztondo,
secretària de l'Euskadi
Buru Batzar, és la mà
dreta del president del
PNB, Josu Jon Imaz.
Amb el pla Ibarretxe
en segon terme, miren
de prop l'Estatut català.

Atutxa, va haver de lliurar a un funcionari. La no-admissió a tràmit és un gest que denota la no-predisposició a la negociació. És rebutjar el diàleg. En democràcia, que és llibertat i diàleg, això és lleig. L'Estatut no va ser rebutjat, es va rebutjar parlar de l'Estatut.

—Les eleccions basques de l'abril van ser un altre colp al pla Ibarretxe. És mort o al congelador, ara?

—Ni una cosa ni l'altra. És l'acord del Parlament basc. Mentre no siga substituït per un acord de base més àmplia, té

el valor dels grans acords parlamentaris. El debat sobre els fonaments d'aquell Estatut continua viu. És clar que nosaltres haguérem volgut un resultat millor, i crec que hem fet una lectura realista, no triomfalista. Ara bé, amb la llei de partits vigent, EHAK té la mateixa representació que el 2001 tenia Batasuna. Per a les majories tots som necessaris. Amb menys diputats que fa quatre anys, la coalició PNB-EA, amb l'antuència d'Ezker Batua, tenim més joc polític. En l'anterior legislatura, teníem dues claus: l'una, el bloqueig de la suma PP-PSOE, i l'altra, l'autolimitació que ens havíem imposat de no pactar res amb Batasuna, al Parlament. Avui, EHAK és una força perfectament legal —legalitzada, després de la llei de partits, quan Àngel Acebes era ministre de l'Interior—. Ja no tenim cap autolimitació, els bloqueigs ja no tindran valor.

—Quin futur preveu, doncs, al pla Ibarretxe?

—La proposta de nou Estatut per a Euskadi conté elements importants per arribar a un ampli acord de convivència política. Totes les forces, llevat del PP —que va perdre vots i continua

igual, és un partit força contumaç—, entenem que totes les sensibilitats polítiques i identitàries hem de seure en una taula: primer, acordar una metodologia de treball; després, arribar a un ampli acord, i, al remat, que quede referendat pel Parlament basc. Aquest ampli acord ha de recollir les bases per a la convivència política. Tot seguit, convocaríem una consulta habilitadora a la societat basca perquè validara aquests continguts i els poguérem negociar amb l'estat.

—El referèndum, novament.

—Sí. Veig bastant predisposició en les forces polítiques per acceptar un referèndum sobre un ampli acord i havent consensuat el procés negociador amb l'estat després d'aquest referèndum. Un final dialogat de la violència, com el que va aprovar el Congrés dels Diputats fa mesos, és allò que necessita la societat basca com a element de reconciliació social. L'anomenat "conflicte basc" és molt anterior a la violència d'ETA. Nosaltres mateixos, com a partit, nasquérem fruit d'aquest conflicte polític.

—El PSE-PSOE potser acceptaria un Estatut "a la catalana", però, paral·lelament, a EHAK el pla Ibarretxe li sembla escadusser. Què faran?

—En política, ningú no fa regals, cadascú té els seus interessos estratègics. A més, veurem com queda l'Estatut català. En la política basca hem de demostrar que som capaços d'arribar a acords

mes enllà de la conjuntura, i això exigeix, en el fons i en la forma, defugir de protagonismes partidaris. Si jo anunciara que pretenem això i allò en el nou fòrum que crearem, invalidaria una de les seues virtualitats màximes: el

debat, la confrontació de continguts. Nosaltres ja hem dit que la proposta de nou Estatut té ingredients que, amb d'altres, han de formar part d'un gran acord de normalització. El subjecte polític o el tipus de sobirania de segur que

PROGRAMACIÓ TARDOR 2005

▶▶ DIVENDRES, 11 DE NOVEMBRE, 22.30 hores

Auditori Municipal

L'Orkestina

DEL 17 AL 27 DE NOVEMBRE

Auditori Municipal, de 18 a 21 hores

▶▶ Exposició **Julio Guimerá**

DISSABTE, 19 DE NOVEMBRE

Auditori Municipal, 20.30 hores

Concert de Santa Cecília a càrrec de la Societat Musical

"La Alianza"

▶▶ DIVENDRES, 25 DE NOVEMBRE, 22.30 hores

Auditori Municipal

Teatre: H2O

▶▶ DISSABTE, 26 DE NOVEMBRE, 19.30 hores

Auditori Municipal

Concert de Santa Cecília a càrrec de l'Orfeó Vinarossenc

▶▶ DEL 2 DE DESEMBRE FINS AL 8 DE GENER DE 2006, de 18 a 21 hores

Auditori Municipal

Exposició **Màrtirs d'Alcanar**

▶▶ DISSABTE, 3 DE DESEMBRE, 22.30 hores

Auditori Municipal

Teatre: **Monòlegs de Dario Fo. Pepet i Marieta**

▶▶ DIVENDRES, 16 DE DESEMBRE, 22.00 hores

Auditori Municipal

Big Band UJI

▶▶ DISSABTE, 17 DE DESEMBRE, 20.00 hores

Església de l'Assumpció

Concert de la Coral **Garcia Julbe**

Commemoració de l'Any Costa i Borràs i màrtirs d'Alcanar

▶▶ DIJOUS, 22 DE DESEMBRE, 22.00 hores

Auditori Municipal

Teatre: **Ricardo III**

▶▶ DILLUNS, 26 DE DESEMBRE, 19.30 hores

Auditori Municipal

Concert de Nadal a càrrec de l'Orfeó Vinarossenc

▶▶ DIMECRES, 28 DE DESEMBRE, 20.30 hores

Auditori Municipal

Concert de Nadal a càrrec de la Societat Musical "La

Alianza"

Ajuntament de Vinaròs

“Si per una xiqueta modifiquen la Constitució, no pot ser que després... Més importants sí que som, crec!”

estaran sobre la taula. Hem de definir-los encara, però.

— **En aquest sentit destaca la iniciativa estratègica que va publicar el seu partit el passat 22 d'octubre, davant la fi dialogada de la violència i per la normalització política.**

— Sí. El repte més gran que tenim és el cessament de la violència d'ETA. Portem dos anys i mig sense cap atemptat mortal. S'obre una etapa, no exempta de riscos, per a la pau, i hem d'aprofitar-ho. Aquest és el gran repte.

— **Estatut català, pau a Euskadi..., tot és possible. Com també que Mariano Rajoy arribi a la Moncloa d'ací a un any o dos. La tensió existent pot malbaratar aquestes esperances?**

— [Silenci.] ... No hauria de ser així. Si el PSOE, en compte de tirar pel dret fent política de conjuntura i de pedaç, atén l'agenda del model d'estat, i ho fa amb serenitat, no hauria de ser així. Si no, és possible que això passe. José Luis Rodríguez Zapatero té l'ocasió històrica, d'or, de tractar realment un model d'es-

tat distint, defensat per moltes persones i partits polítics de diverses parts de l'estat. La Constitució ja ha estat àmpliament superada *de facto*. La Constitució no és sagrada. Nosaltres en vam quedar al marge, al debat constitucional. Què és més important? No tocar la Constitució o donar eixida a les ànsies majoritàries de Catalunya, Euskadi o qui siga? El PNB, CiU, ERC, Bloc... representem una alternativa d'estat que el PSOE no entén per culpa del seu jacobinisme, que sembla l'únic sentiment legítim. Si per una xiqueta modifiquen la Constitució, que em sembla perfecte..., no pot ser que després, si escau i ho demanem col·lectius importantíssims de l'estat... — que més importants que una xiqueta des del punt de vista democràtic sí que ho som, crec!—, no servesca de res. En la Constitució hi cap més l'Estatut català que no l'ingrés a la Unió Europea. En canvi, el Govern espanyol pretén retocar la columna vertebral de l'Estatut.

— **El PNB no ha presentat esmena a la totalitat dels pressupostos espanyols.**

— L'any passat ja vam donar un plàcet als pressupostos estatals a canvi d'unes ajudes per la catàstrofe del Prestige i d'altres temes pendents. Tenim un dèficit històric d'inversions de l'estat, tenim projectes, com l'AVE, dels quals fa vint anys que es parla. S'ha acordat resoldre això, però podem fer esmenes concretes, i el Senat, on tenim la clau, podria tornar els pressupostos.

— **S'estendrà la sintonia a Vitòria, on al desembre n'hi hauria prou que els socialistes s'abstingueren per traure endavant els comptes bascos?**

— No ho sé. Volem un acord ampli, no sé si amb abstencions actives o esmenes. Treballarem amb discreció.

— **Sols porten un quadrimestre de legislatura i no és còmoda, la majoria minoritària del tripartit basc. Esperen un procés de pau per pactar amb EHAK o exploren la via socialista?**

— Aquestes circumstàncies les vivim a Euskadi de fa molts anys. És bo que ens acostem alhora a les dues ribes. Si t'acostes exclusivament a l'una, l'altra et

falla. Ara bé, no hem de barrejar els dos plànols: cal distingir molt clarament entre un procés de pau — que és feina de tots, sobretot de qui exerceix la violència — i els acords de governabilitat. Al pacte d'Ajuria Enea no hi érem tots [faltava Herri Batasuna], però sí molts, del Govern i de l'oposició. La utilització de la violència com a arma política la va inaugurar nefastament, el 1997, el PP [any de l'assassinat del regidor d'Ermua Miguel Ángel Blanco]. Des d'aleshores, a alguns partits els resulta molt difícil eixir de la teranyina d'aprofitaments i utilitzacions partidàries de la violència.

— **Milita des del 1990 al PNB. Des del 2000, encara sota la presidència de Xabier Arzalluz, forma part de la direcció nacional del partit. Com és la vida del PNB sense Arzalluz? Al seu parer, apareix massa als mitjans de comunicació?**

— Potser apareix més als mitjans catalans. Nosaltres tenim per costum no comentar davant els mitjans qüestions referents a persones i personalitats del partit. Pel que fa a mi, dels 23 anys en què ha presidit el partit, només he conviscut amb ell a l'executiva nacional els últims quatre. En tot cas..., bé, jo crec que Arzalluz és un valor important del PNB.

— **Sovint és molt crític amb el seu successor, Josu Jon Imaz.**

— [Riu.] Pregunte-li-ho, a Josu Jon Imaz. No tinc res a dir, en aquest sentit. Res. No tinc res a dir.

— **Imaz estaria més tranquil si Arzalluz parlara menys?**

— Imaz té bastant feina a la presidència del PNB. Ens hem de projectar al futur. La generació del 1977, per anomenar-la d'alguna manera. Han passat els anys que han passat, vora trenta, i, Arzalluz i d'altres, com ara Ardanza, ens ha llegat un partit que continua sent líder. Plantar cara als reptes del segle XXI és una tasca apassionant per a Josu Jon Imaz i per a tots els que compartim l'executiva nacional. La resta, quant a les declaracions dels uns i dels altres, tindran una importància major o menor dependent de la conjuntura. A Catalunya, pel moment que vivim, es publiquen molts llibres sobre la primera transició, i això fa que persones que foren molt importants tinguen moltes coses a dir i ganes de parlar. A partir d'ací...

Víctor Maceda